

`sum(x > 10)` - сумма всех тех членов x , для которых $x > 10$

`which(x > 10)` -

`diff(x)` - разница между первым и вторым элементом.

`cumsum(x)` - первому элементу суммы вектора x равна самому x , последующим элементам суммы равны суммы на текущий момент.

`sum(x)` - сумма вектора x .

`x^2` - квадрат вектора x , то же самое как `sqrt(x)^2`

`sort(x)` - сортирует вектор x по возрастанию

`sort(x, decreasing = TRUE)` - в обратном порядке

`rm(x)` - удаляет вектор x

`x[order(x, decreasing = TRUE)]` - сортирует вектор x в порядке возрастания

`x <- c(1, 3, 5, 11, 15)` - numeric by default / можно использовать

`x <- as.integer(c(1, 3, 5, 11, 15))` - явно указать

`class(x)` - проверяет какой тип данных имеет вектор

`y <- vector("numeric", length = 5) || "logical", "character"`

* Векторы с одинаковыми элементами можно складывать, вычитать, умножать, делить

`rep(c("a", "b"), times = 3)` - создает вектор из трех элементов "a" и "b".

`rep(c("a", "b"), each = 3)` - создает вектор из 6 элементов

`10:1` $\rightarrow$ 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

`seq(from = 1, to = 10, by = 2)` $\rightarrow$ 1 3 5 7 9

`seq(from = 0, to = 1, length.out = 11)` $\rightarrow$ 0.0 0.1 0.2 ... 0.9 1.0

* Matrix

`M <- rbind(c(5, 3, 5, 6), c(8, 3, 7, 4))`

`M`

$M[2,3] \rightarrow$ биоура peg, типуи аудио

$M[,3] \rightarrow$ типуи аудио

$M[2,] \rightarrow$ биоура peg

$M \leftarrow \text{cbind}(c(5, 5, 5, 6), c(8, 3, 7, 4))$

M

5	8
3	3
5	7
6	4

$t(M) \rightarrow$ векторизація

$M[\text{order}(M, 1),] \rightarrow$ сортування по рядка

$M \leftarrow \text{matrix}(c(1:12), nrow=3, ncol=4, byrow=\text{TRUE}) \rightarrow$ сортування по peg

`head(M, 2)`

`tail(M, 2)`

`sgmt(M)` - копія та позначення по рядку елементів

* `data frame` - зондовані відповідно до рядків одиниці

$x \leftarrow c(5, 3, 11, 3, 2, 9, 4)$

$y \leftarrow c("Y", "Y", "N", "Y", "N", "N", "N")$

$df \leftarrow \text{data.frame}(x, y)$

df

5	Y
8	Y
11	N
3	Y
2	N
9	N
4	N

`str(df)` - рахунок рядків та будову відповідно до структури

`df$x` - генератор відповідно до X

`df$x[4]` - 4-ий елемент відповідно до X

$df[, 1] == df[, "x"]$

$df[5,]$

$df[2:2] \leftarrow \text{seq}(from=1, to=14, by=2)$ - генератор відповідно до рядків від 1 до 14

`sgmt(df)`

`sample(c(1:10), 2, replace=TRUE)` - 2 елементи від 1 до 10 та

змінюються навколо відповідно до результату

① Nrep<-100000 → ронто фундаменталне га симулације

dice <- sample(c(1:6), Nrep, replace = TRUE)
sum(dice == 6) / Nrep

↳ приближно 0.16666666666666666

- * Биномиальное распределение $X \sim \text{Bin}(n, p)$
  - $\text{dbinom}(k, n, p) \rightarrow P(X=k)$
  - $\text{pbinom}(k, n, p) \rightarrow P(X \leq k)$
  - $\text{rbinom}(N, n, p) \rightarrow$ генерирует N случайных чисел из биномиального распределения с параметрами n и p .

- * Геометрическое распределение $X \sim \text{Geom}(p)$
  - когда броши удача $\rightarrow \text{dgeom}(k-1, p)$
  - когда не броши удача $\rightarrow \text{dgeom}(k, p)$

- * Ошибки в биномиальном распределении $\rightarrow X \sim NB(r, p)$
  - если ранее броши удача $\rightarrow \text{dnbinom}(k-r, r, p)$
  - если ранее не броши удача $\rightarrow \text{dnbinom}(k, r, p)$
- * Ако се интересува $\leq k \rightarrow p^X \xrightarrow{\text{bin, geom...}}$
- * Ако се интересува $\geq k \rightarrow 1 - P(X \leq k-1) = 1 - p^X$

- * Пояснително распределение
  - $\rightarrow \text{dpois}(k, \lambda)$

- * Хипергеометрическое распределение
  $\text{dhyper}(k, M, N-M, n)$

* Работа мерто по зпр егенетие $U(a,b)$

$$\text{dunit}(x, a, b) = f(x) - \text{гра фика}$$

$$\text{punit}(q, a, b) = P(X \leq q) = F(q)$$

$$\text{qunit}(p, a, b) = Q(p) = F^{-1}(p)$$

runit(N, a, b) генерира N спуржити знача ои работа мерто

распредегенетие в интервале (a, b) .

→ hist(x, probability=T)

curve(dunit(x, a, b), from=a, to=b, add=T, lwd=2)

↳ графика на нивното сима

* Експонентално по зпр егенетие $\text{Exp}(\lambda)$

$$\text{dexp}(x, \lambda) = f(x)$$

$$\text{pexp}(q, \lambda) = F(q) = P(X \leq q)$$

$$\text{qexp}(p, \lambda) = Q(p) = F^{-1}(p) \rightarrow \text{ои редат мено}$$

$\text{rexp}(N, \lambda)$ генерира N спуржити знача ои експонентално
распредегенетие с параметр λ

* Аор манто по зпредегенетие $N(\mu, \sigma^2)$

$$\text{dnorm}(x, \mu, \sigma) = f(x)$$

$$\text{pnorm}(q, \mu, \sigma) = P(X \leq q) = F(q)$$

$$\text{qnorm}(p, \mu, \sigma) = Q(p) = F^{-1}(p)$$

$\text{rnorm}(N, \mu, \sigma)$ - генерира N спуржити знача ои норманто
распредегенетие с параметри μ, σ

→ hist(x, x, xlim=c(-3.5, 3.5))

curve(dnorm(x, 0, 1), add=T, lwd=2.5)

→ `dt <- read.table("text.txt")`

`brows <- dt[,1]` → заменяе проектант данни бъб
Безко па `brows`

`barplot` → предаваща свидетелства таблици бъб че та
графика, в която всяка категория е предавана
всеки вид с високата работна и свидетелства
известно да има дни година.

`pie` → получаваме кръгова диаграма

✓ `wait.grf <- cut(wait, breaks= seq(0,12,2))` ↴

Безко да
данни

разделя интервал [0,12] на
в нодището

→ `hist == barplot` за използвати

↳ може да засега и не разделят всички на нити неравни
(`hist` не е направил какво да е)

↳ `hist(wait, breaks= seq(0,12,3))`

→ `hist(..., probability=T)` - разделя хипотезата, чака ѝ е
сумата от ~~да~~ нула на всички
нрави бъдат инициални е единица.

→ `stripchart(wait, method="stack", fch=20, cex=1.5)` ↴

Всяка наблюдаващата на
графиката е
предавана с кръгче

$\bar{x} = \text{mean}(x)$ - средна аритметична

$\hat{M_e} = \text{median}(x)$ - медиана

p-квантийн = quantile(x, p)

$Q_1 = \text{quantile}(x, 0.25)$

$Q_3 = \text{quantile}(x, 0.75)$

IQR = IQR(x)

$s = \text{sd}(x)$ → махимален разлика

→ boxplot(temp, horizontal=T) → резултат съдържащ
file

→ В гетрийт airquality промишлената ozone се генерира по
средният начин: airquality \$ ozone

→ fix(survey) - изброява данните като индекси

summary(survey) - илюстрира характеристиките за всяка промишлена

survey[, 'Age'] - промишлената Age $\Rightarrow$ survey \$ Age

survey[, 12] - 12 промишлена

survey[5,] - 5-та наблюдане

→ Ако ти искаш attach(data frame Name) - може да се одобриш съм
промишлените данни с survey \$ Age като съм с Age

→ attach(survey)

summary(Age)

→ na.rm=T → га се удачат пустите и несъвместите аритметични

4. Задачи. Таблицы и графики

* Типы данных:

- **шаблон** (логическая)
- **категории** (нет логической)

- * **bar plot** → представлять данные в виде столбиков на графике, в котором каждая категория имеет представление в виде столбика с высотой равной количеству единиц в таблице
- * **pie** → круговая диаграмма - всякая единица категории имеет представление в виде сектора единиц круга

→ `barplot(table(brows))`
`barplot(table(brows) / length(brows))`
`barplot(sort(tab(brows)) / length(brows), decreasing=T)`
`pie(table(brows))`

- * `dt <- read.table("browsers.txt")`
`brows <- dt[,1]`

* Короче пишем `table(x)`, где `x` это категория в наборе `brows` и получим таблицу со средней частотой появления в наборе.

→ `wait <- c(2,3,3,5,...)`
`wait.grp <- cut(wait, breaks=seq(0,12,2))` → разбиваем интервалы [0,12] на 6 подинтервалов
`table(wait.grp) / length(wait)` → считаем по процентам

→ `hist(wait)` → диаграмма, где свидетельствует о `barplot`, но в `hist` не разбиваем вручную.

→ `hist(rana, n=10, col="red")` → построение

↳ то може да ги зададем и сами

hist(wait, breaks = seq(0, 12, 3))

↓

Брой на
с групите

↳ пагеление на надинтервал

→ нпрвдни под-интервали са bugs [ ], а окната [ ].

→ hist(..., probability = T) - вертикална оска за сумата од чувања +а вакви подобојци (нработовълници) е единствена.

lines | x=c(min th#breaks), h#mids, max(h#breaks),

y=c(0, h#density, 0), type="l", lwd=2, col="darkorange1")

↳ линија, која заклучува по низот

* stripchart | wait, method = "stack", pch=20, cex=1.5)

↳ графика, каде во скло набодетење е представено с крвчице.

* Числовите групи можат да се представат и преку диаграма "клат с чува" (stem-and-leaf plot)
stem(wait)

stem(wait, scale=2) → увид за број на подинтервали

stem(wait, scale=3) ↗
Вакво набодетење со своя веќетиг надинтервал е представено с о

5. Числови характеристики на данни

$\bar{x} = \text{mean}(x)$ - средна аритметична (средно)

$\hat{m}_e = \text{median}(x)$ - медиана

$p\text{-квантийн} = \text{quantile}(x, p)$ - разделя данни на две групи, съответни до също $100p\%$ и останалите $100(1-p)\%$.

* 0.5 квантийн е медианата

$Q_1 = \text{quantile}(x, 0.25)$

$Q_3 = \text{quantile}(x, 0.75)$

$IQR = Q_3 - Q_1$ - интерквартилен размах

$s = \text{sd}(x)$ - стандартна отклонение

* функцията summary(temp) - тя дава всички разпределителни числови характеристики

↳ $[\bar{x} - ks, \bar{x} + ks] \rightarrow$ неравенство на Чебышев

$\rightarrow$ за $k=3 \Rightarrow [\bar{x} - 3s, \bar{x} + 3s]$

$\text{mean(temp)} - 3 * \text{sd(temp)}, \text{mean(temp)} + 3 * \text{sd(temp)}$

☞ ~~нормален~~

* boxplot - резултат с низа

→ $\text{boxplot(temp, horizontal=T)}$

$\text{mean(ozone, na.rm=T)}$ → да те нраби проблем за пропуснати значения

i. Многочленни данни

- когато на изследване (измерваме) нямае съществуващи променливи
- многочленните данни се представяват в R чрез обекти на редица data frame.
- library(package Name) → за да използваме обекти със get и name
  - fix(survey) - избелява грешните редове в таблицата
  - summary(survey) - показва характеристики за всички променливи
  - survey[, 'Age'] == survey\$Age - променливата Age
  - survey[, 12] - изброяване на променливи
  - survey[5,] - петият на бройден ред
- summary(survey\$Age) == attach(survey)
summary(Age)
- С NA се отразяват липсващите на бройдени
na.rm = T → изброяват липсващите
- prop.table(Hab.smoke, hand, 1)
  - ↳ процент
  - ↳ 1 - no reg
2 - no ко лота
  - ↳ beside = T
- barplot(table(Smoke, W.Hnd), legend = T, args.legend = list(x = "topright", insert = 0.05))
  - ↳ кое съм не мога,
  - ↳ кое съм грешно
  - ↳ легендата ще
се създаде на място
- boxplot(Pulse ~ Smoke)
  - Pulse се разделя по
  - което принадлежи на Smoke

- $\text{cor}(x, y) = \frac{\text{изброявдат корелация}}{\text{изброявдат корелация}}$
- Ако искаме да близо до нула линия, ако r е близо до 1 или -1 и разбираје, че не може да има корелация ~~корелацията~~, корелиран
- Ако r е близо до 0, разбираје, че не може да има ~~корелацията~~ некој резултат
- За да се изброяват изброяват променливи, при неподобрият че коффициент изброяват


```
cor(..., use = "complete.obs")
```

7. Доверителни интервали

- изброяка

- Доверителни интервали за средно при изброявана генерация

```
z1.ci <- function(x, bar, sigma, n, alpha) {
```

```
  b1 <- x.bar - qnorm(1-alpha/2) * (sigma / sqrt(n))
```

```
  b2 <- x.bar + qnorm(1-alpha/2) * (sigma / sqrt(n))
```

```
  c(b1, b2)
```

y

- Доверителни интервали за средно при тензивна генерация

```
t1.ci <- function(x, bar, s, n, alpha) {
```

```
  b1 <- x.bar - qt(1-alpha/2, df=n-1) * (s / sqrt(n))
```

```
  b2 <- x.bar + qt(1-alpha/2, df=n-1) * (s / sqrt(n))
```

```
  c(b1, b2)
```

y

$x <- c(\dots)$ → гатчина със същите

```
t1.ci(x, bar = mean(x), s = sd(x), n = length(x), alpha = 0.05)
```

↓
95% доверителни
интервали

```
t-test(x, conf.level = 0.95) # conf.int[1:2]
```

- добернүүлөлтүүнүүр бол соң про лордук 18-жылдай за успех)

-6- *w* *st*

8. Проверка на хипотези при една избрата

• Z-тест за средно

$$z.\text{obs} \leftarrow (\bar{x} - \mu_0) / (\sigma / \sqrt{n})$$

надана
стойност
надано
съпоставя
съвпадение
или класие

което са на един
изпредстави

$$p.\text{value} \leftarrow 1 - \text{pnorm}(z.\text{obs}) \rightarrow H_0 > \mu_0$$

→ Ако $p.\text{value} \leq 0.05 \rightarrow$ създаваме твърдена хипотеза за
8 нула на альтернативна

• t-тест за средно

$$t.\text{obs} \leftarrow (\text{mean}(x) - \mu_0) / (\text{sd}(x) / \sqrt{n})$$

$$p.\text{value} \leftarrow 2 * (1 - \text{pt}(\text{abs}(t.\text{obs}), n-1))$$

$H_0 \neq H_1$ $t.\text{test}(x, \mu_0 = \mu_0)$ средно $\mu_0 \rightarrow H_1: t.\text{test}(x, \mu_0 = \mu_0, \text{alternative} =$
 $'greater')$

↳ One Sample t-test

$$\mu \neq \mu_0 \quad t.\text{test}(x, \mu_0 = \mu_0, \text{alternative} =$$

$'less')$

• Z-тест за пропорция

→ За проверка на хипотеза за пропорция трябва да се използва
функцията prop.test, която прави няколко вида:

I $H_1: p \neq p_0 \rightarrow \text{prop.test}(x=x, n=n, p=p_0, \text{correct}=F)$

$H_1: p > p_0 \rightarrow \text{prop.test}(x=x, n=n, p=p_0, \text{alternative}='greater', \text{correct}=F)$

$H_1: p < p_0 \rightarrow \text{prop.test}(x=x, n=n, p=p_0, \text{alternative}='less', \text{correct}=F)$

↳ Note умара:

$$z.\text{obs} \leftarrow ((\bar{x}/n) - p) / \sqrt{p * (1-p) * (1/n)}$$

$$p.\text{value} \leftarrow 2 * (1 - \text{pnorm}(\text{abs}(z.\text{obs})))$$

↳ 1-sample proportions test without continuity correction

prop.test(x=n) # p.value → to get p.value

9. Проверка на хипотези при две извадки

• t-тест за разлика на средни

• t-тест за разлика на средни: независими извадки

• Ако бъб Генома x запищем на бройделичата $x_1, x_2, \dots, x_n$ а бъб Генома y - наблюдението $y_1, y_2, \dots, y_m$, може да използваме функцията t-test:

$H_1: \mu_x \neq \mu_y \rightarrow t.test(x, y)$

$H_1: \mu_x > \mu_y \rightarrow t.test(x, y, alternative = 'greater')$

$H_1: \mu_x < \mu_y \rightarrow t.test(x, y, alternative = 'less')$

• Welch Two Sample t-test

• t-test при зависими извадки

→ измерват същите едни и същи обекти, но при различни условия → зависимости

↳ дават същността на paired data, paired samples

• За зависимости извадки се използва функцията t-test, която и предлага да се добави paired = T | бъб Генома x са наблюдението $x_1, x_2, \dots, x_n$, а бъб Генома y са $y_1, y_2, \dots, y_n$):

$H_1: \mu_x \neq \mu_y \rightarrow t.test(x, y, paired = T)$

$H_1: \mu_x > \mu_y \rightarrow t.test(x, y, alternative = 'greater', paired = T)$

$H_1: \mu_x < \mu_y \rightarrow t.test(x, y, alternative = 'less', paired = T)$

* Командата t-test(x, y, paired = T) дава същия резултат като t0test(x - y)

• Paired t-test

• Z-тест за разлика на пропорции

- ↳ Ои n_1 олици при гаджето успехе сме наблюдавали
 π_1 нови успеха и ои n_2 олици при гръмоте успехе сме
на блато га били π_2 нови успеха
- ↳ np: - Вероятността $\pi_1 \pi_2$ да е пъназ и Вероятността
щата да е пъназ
  - Вероятността да се наблюди дефект в единичните
произвеждани ои забог 1 и забог 2
- ↳ Ако боб вероятност π за успех π_1, π_2 , а боб вероятност
н за успех n_1, n_2 , може да използваме фундаментална
prop-test:

$H_1: \underline{p_1 \neq p_2} \rightarrow \text{prop. test}(x, n, \text{correct} = F)$

$H_A: \underline{p_1 > p_2} \rightarrow \text{prop. test}(x, n, \text{alternative} = \text{'greater'}, \text{correct} = F)$

$H_1: \underline{p_1 < p_2} \rightarrow \text{prop. test}(x, n, \text{alternative} = \text{'less'}, \text{correct} = F)$

- ↳ 2-sample test for equality of proportions without
continuity correction

10. Хи-квадрат тестове

- Хи-квадрат тест за съгласуваност - goodness-of-fit tests
  - ↳ за да се провери доколко данният ~~да~~ съгласува със зададен вероятностен модел (дали илюстрацията съвпада със зададената).
- Ако във вектора x имаме $x_1, \dots, x_k$, а във вектора probs залишени $p_1^*, \dots, p_k^*$, може да използваме функцията chisq.test(x, p=probs)
- Хи-квадрат тест за дадени вероятности
  - ↳ H_0 : останалото, че променливите A и B са независими, т.е. за всяка ячейка (i, j) е $P(A_i, B_j) = P(A_i)P(B_j)$.
  - H_A : останалото, че има нека една от променливите A и B.
- Ако залишаме гатанието f_{ij} в нашия или шаблонът x , може да използваме функцията chisq.test(x).
- data hair EyeColor
  - $t_b \leftarrow \text{HairEyeColor[, 1]} + \text{HairEyeColor[, 2]}$
  - $\text{chisq.test}(t_b)$
- Pearson's chi-squared test

11. Многодименсионни модели

- Многодименсионни модели с еднотипни предиктори

↳ Ако бъдат беличора x са наблюденията $x_1, x_2, \dots, x_n$, а бъдат беличора y са $y_1, y_2, \dots, y_n$ тогава очертаните модели са $l(y \sim x)$

- $m1 <- lm(l(y \sim x))$

`summary(m1)` - основна информация за очертаните модели

`summary(m1)$coefficients` - таблица за очертаните кофициенти

`summary(m1)$r.squared` - R^2

`coef(m1) / coefficients(m1)` - очертаните кофициенти $\hat{\beta}_0, \hat{\beta}_1$

`confint(m1)` - доверителни интервали за β_0, β_1

`resid(m1) / residuals(m1)` - остатъци $e_i = y_i - \hat{y}_i$

`fitted(m1) / fitted.values(m1)` - $\hat{y}_i$

`predict(m1, new, interval = "prediction")` - интервал за прогноза
на y при $x = x^*$

`predict(m1, new, interval = "confidence")` - доверителни интервали
за $M(y|x)$ при $x = x^*$

`predict(m1, new, interval = "none")` - $\hat{y}$ за дадено $x = x^*$

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X + \varepsilon$$

X - предиктор

Y - оцелник

$\rightarrow plot(x \sim y, data = z)$

`abline(coef(m1), lwd = 2)`

$m1 <- lm(bac ~ beers, data = alco)$

Nuttent Mogen c HKONKO npegekuwofa

Mogen: $y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \dots + \beta_n x_n + \epsilon$

$x_1, \dots, x_n$ - npegekuwofa

y - anuk

→ cher <- read.table("cherry.txt", header=T)

m1 <- lm(volume ~ diam, data=cher)

plot(lm(volume ~ diam, data=cher))

abline(coef(m1), lwd=2)

Zagaza 7

→ exams <- read.table("exams.txt", header=T)

attach(exams)

a) fn[EA1 >= 4]

b) sum(spec == "KN" & DAA == 5)

length(which(spec == "KN" & DAA == 5)))

c) mean(EA1[spec == "KN"])

d) median(DAA[EA1 == 5])

e) boxplot(DAA ~ spec) umu

f) barplot(table(DAA, spec), beside=T, legend=T)

Zagaza 8

sim.hdice <- function()

x <- sample(c(1:6), 4, replace=T)

sum(x[1:2]) > sum(x[3:4])

Y

rs <- replicate(100000, sim.hdice())

sum(rs) / length(rs)

8. Проверка на хипотезу нпв егта узбагра

• z-тест за спектр

• Года и симпа аюнтоци

$$z_{\text{obs}} = (\bar{x}_{\text{obs}} - \mu_0) / (\sigma / \sqrt{n})$$

оу+6бр агме H_0

$$\underline{p \leq 0.05}$$

$$\mu > \mu_0 \rightarrow 1 - \text{pnorm}(|z_{\text{obs}}|)$$

$$\mu < \mu_0 \rightarrow \text{pnorm}(|z_{\text{obs}}|)$$

• t-test за спектр → One Sample t-test

• Года и симпа аюнтоци

оу+6бр агме H_0

$$\underline{p \leq 0.05}$$

$$\text{ttest}(x, \mu_0 = \mu_0) \rightarrow \mu \neq \mu_0$$

$$\text{t-test}(x, \mu_0 = \mu_0, \text{alternative} = \text{'greater'}) \rightarrow \mu > \mu_0$$

$$\text{t-test}(x, \mu_0 = \mu_0, \text{alternative} = \text{'less'}) \rightarrow \mu < \mu_0$$

$$\underline{p \leq 0.05}$$

• z-тест за nпропорции → 1-Sample proportions test without ...

$$p \neq p_0 \rightarrow \text{prop.test}(x=x, n=n, p=p_0, \text{correct}=F)$$

$$p > p_0 \rightarrow \text{prop.test}(x=x, n=n, p=p_0, \text{alternative}=\text{'greater'}, \text{correct}=F)$$

$$p < p_0 \rightarrow \text{prop.test}(x=x, n=n, p=p_0, \text{alternative}=\text{'less'}, \text{correct}=F)$$

9. Проверка на хипотезу нпв где узбагра

• t-test за разница недавни за спектр → Welch Two Sample t-test

• где Барна па x и y

$$\mu_x \neq \mu_y \rightarrow \text{t-test}(x, y) \quad \underline{p \leq 0.05}$$

$$\mu_x > \mu_y \rightarrow \text{t-test}(x, y, \text{alternative}=\text{'greater'})$$

$$\mu_x < \mu_y \rightarrow \text{t-test}(x, y, \text{alternative}=\text{'less'})$$

• t-test за разница за забуюни спектр → Paired t-test

$$\mu_x \neq \mu_y \rightarrow \text{t-test}(x, y, \text{paired}=T) \quad \underline{p \leq 0.05}$$

$$\mu_x > \mu_y \rightarrow \text{t-test}(x, y, \text{alternative}=\text{'greater'}, \text{paired}=T)$$

$$\mu_x < \mu_y \rightarrow \text{t-test}(x, y, \text{alternative}=\text{'less'}, \text{paired}=T)$$

- 2-мею за параметр на нпропорции $\rightarrow$ 2 sample test for equality of proportions...
 $p_1 \neq p_2 \rightarrow$ prop-test(x, n , correct = F)
 $p_1 > p_2 \rightarrow$ prop-test(x, n , alternative = 'greater', correct = F)
 $p_1 < p_2 \rightarrow$ prop-test(x, n , alternative = 'less', correct = F)

$$p \leq 0.05$$

• Xu-взаимные величины

• Xu-взаимные величины за распределение

chisq. test($x, p = \text{probs}$)

• Xu-взаимные величины за независимость $\rightarrow$ Pearson's chi-squared test

chisq. test(x)
 ↳ main p-value

H_0 - независим.

H_1 - зависим.

$$p \leq 0.05$$

→ X-squared $\Rightarrow$ chisq. test($x, p = \text{probs}$)

Задача 1

1. boxplot (картина с мусайами)
2. boxplot (x2)
3. min: 1, max: 36
4. 25%
5. 50%

Задача 2

- * $P_1 = \text{Бероджността произволно избрата агра га е фъсърък}$
- $P_2 = -11 - \text{лемник}$
- $P_3 = -11 - \text{каму}$
- $P_4 = -11 - \text{дагем}$

$$H_0: (P_1, P_2, P_3, P_4) = (0.5, 0.2, 0.2, 0.1)$$

$$H_1: (P_1, P_2, P_3, P_4) \neq (0.5, 0.2, 0.2, 0.1)$$

→ $x \leftarrow c(267, 91, 103, 39)$

$\text{probs} \leftarrow c(0.5, 0.2, 0.2, 0.1)$

$\text{chi.sq.test}(x, p = \text{probs})$

R code

$$p\text{-value} = 0.2144 > 0.05$$

↑ нямаме основание да отхвърлим хипотезата, т.e. машината смесва агри и вълнено съотношение

Задача 3

$P = \text{Бероджността роботът го } \oplus \text{ способ дефектни елементи}$

$$H_0: P = 0.035$$

$$H_1: P < 0.035$$

→ $\text{prop.test}(x = 15, n = 500, p = 0.035, \text{alternative} = \text{"less"}, \text{correct} = \text{T})$

→ неправилен отговор → alternative hypothesis: true p is less than 0.035

$p\text{-value} = 0.5132 \rightarrow p\text{-value} > 0.05 \Rightarrow$ нямаме основание да отхвърлим хипотезата, т.e. производството дефектни елементи при използване на робот е по-малък отколкото при използване на робот.

Задача 4

$\mu_1 - \mu_2 =$ среднестатистическое различие между оценками двух марок

оц. марка 1

$\mu_1 - \mu_2 =$ марка 2

независимы по 48 оц.
марка

$H_0: \mu_1 - \mu_2 = 0$

$H_1: \mu_1 - \mu_2 > 0$

t-test | x, y, alternative = "greater")

→ Верен в то что средний оценки

alternative hypothesis: true difference in means is greater than 0

p-value = 0.04603

p-value < 0.05

→ Итаке основание для отвергнуть нулевую гипотезу и то что средние оценки двух марок различны, т.е. среднестатистическое различие между оценками двух марок не нулевое и то что средняя оценка по гипотезе оц. марка 1 больше средней оценки по гипотезе оц. марка 2.

Задача 5

$\mu_1 =$ среднее оценка по Англ 1

$\mu_2 =$ среднее оценка по Англ 2

забывши

80 из 100

$H_0: \mu_1 = \mu_2$

$H_1: \mu_1 > \mu_2$

t-test | x, y, alternative = "greater", paired=T)

Paired t-test

p-value < 0.05 → отвергнуто нулевую гипотезу

→ Могло бы быть что среднее значение по Англ 1 на 80 баллов выше по Англ 2

#Загара 6

a) може: grade = $\beta_0 + \beta_1 * \text{study hours} + \epsilon$

$$\text{grade} = \beta_0 + \beta_1 * \text{study hours} + \epsilon$$

оценено предикто уравнение:

$$1.01617 + 0.15806 * \text{study hours}$$

grade е оцена

study hours е предиктор

б) При една зас нова ~~зас~~ ^{изменение} ното и обработка за изпит
оценка е на висока средно с 0.15806

б) $H_0: \beta_1 = 0$

$H_1: \beta_1 \neq 0$

p.value $2.9e-12 < 0.05 \rightarrow$ отхвърляме H_0

Може да се избрани, че ^{линейна} ~~линейна~~ бръзка между оценка и засовен ^{изменение} за нота

г) Може: grade = $\beta_0 + \beta_1 * \text{study hours} + \beta_2 * \text{lectures} + \epsilon$

оценено предикто уравнение:

$$\text{grade} = 0.54255 + 0.14767 * \text{study hours} + 0.09432 * \text{lectures}$$

$\rightarrow$ При една зас нова нота за изпит и фиксирана
друга засована лекции оценка е на висока средно с
0.14767

$\rightarrow$ При една зас нова лекции и фиксирана засована нота за
изпит е на висока средно с 0.09432

1. sim.hdice <- function() {

```
X <- sample(c(1:6), 4, replace = T)
sum(X[1:2]) > sum(X[3:4])
```

4

```
rs <- replicate(100000, sim.hdice())
sum(rs) / length(rs)
```

2. 500 членети ша, споделени от работни, 15 дефекции
3.5% Вероятност за дефекции при споделяване от груп

• p = Вероятността работни да споделят дефекции елементи

$H_0: p = 0.035$

$H_1: p < 0.035$

```
prop.test(x=15, n=500, p=0.035, alternative="less", correct=T)
```

• Барто е нпрвично

$p.value = 0.3132 > 0.05 \rightarrow$ не съдържа нулевата хипотеза

→ Никакво основание да съдържим, че проученият дефекционен елемент при използване на работни е по-напак ощко като ша при споделяване от груп.

3. a1 <- оценка на Алгебра 1

→ забележки са

a2 <- оценка на Алгебра 2

$\bar{m}_1 = 1 \rightarrow$ средна оценка на Алгебра 1

$\bar{m}_2 = 2 \rightarrow$ средна оценка на Алгебра 2

```
t.test(a1,a2, alternative="greater", paired=T)
```

• Paired t-test

$p.value = 1.422e-05 < 0.05 \rightarrow$ съдържа нулевата хипотеза

Никакво основание да съдържим, че средно оценките по Алгебра 1 са по-високи от тези по Алгебра 2.

т) students <- read.table("students.txt", header = T)
attach(students)

a) може: grade = $\beta_0 + \beta_1 * \text{study.hours} + \epsilon$

оценено персонално уравнение:

$$\text{grade} = 1.01617 + 0.15806 * \text{study.hours}$$

б) При 1 час на бързо учене, оценката е на букара средно с 0.15806

в) $H_0: \beta_{\text{alpha}} = 0$

$H_1: \beta_{\text{alpha}} \neq 0$

p-value = $2.9e-12 < 0.05 \rightarrow$ отхвърляме нулевата хипотеза

Имате остро възание да отхвърлим, че има влияние броя лекции
на оценката и разбирае ли си оценките са подобни.

г) може: grade = $\beta_0 + \beta_1 * \text{study.hours} + \beta_2 * \text{lectures} + \epsilon$

оценено персонално уравнение:

$$\text{grade} = 0.58255 + 0.14767 * \text{study.hours} + 0.09452 * \text{lectures}$$

• При едни час на бързо учене, оценката е на букара средно с 0.14767 (и фактически брой лекции не влияят)

• При една лекция оценката е на букара средно с 0.09452 (и фактически брой часове за подобна работя)

Ⓐ 200 мотъори
25 са говорили по време на мотоферидите 9 2008 година
180 мотъори
22 са говорили по ~~мобилни~~ телефон 9 2008 октомври

? кое от тези две е по-голям отколкото прес тони?

$$\rightarrow x \leftarrow (25, 22) \\ n \leftarrow (200, 180)$$

prop.test(x, n, correct = f)

$p_1 = \%$ говорили по време от мобилни

$p_2 = \%$ говорили от октомври

$H_0: p_1 = p_2$

$H_a: p_1 < p_2$

Up

